

ئۇرانا شي جىنپىڭنىڭ 14-كەزەكتى مەملىكەتنىڭ ھالىق قۇرلىنايى 1- ۋىاجىلىسىنىڭ جايلىۇ جىنالىسىندىاى ماڭغزى ئىوزى شىنجياڭداى فالڭ كادارلامىن بۇقارانى شابتىنلاندىرى—

كۇش ـ قۇات توپتاپ ، جاڭا جورىقتا تاغى دانتڭ شۇعمالى تابىستار جاراتامىز

□ انار بۇلت \ شىنجىياڭ گازەتىنىڭ تىلشەلەرى

ستراتەگىياسن اتقارپ، جۇڭگو ىلىم اكادەمىياسىنىڭ شىنجىياڭ بولمىشەسى، مەملەكەت دارەجەلى كاسپورنىدە دار تەحنىكا ورتالىغى سىياقتى زەرەتتەۋ ـ اشۇ تۇغىرلا ـ رىن سۇبەنىش ەتپ، ۋىندىرۇ، ۋېرەنۇ، زەرتتەۋدىڭ تەرەڭدەي توعسا داۋىن شىكەرلەي ىلگەرلەتپ، كرەمنى نەگىزدى، اليۇمىن نەگىزدى، كومرەنگى نە ـ گىزدى، بيولوگىيالىق نەگىزدى جەتەكنى كاسپ سالا ـ لارىنىڭ 8 ۋلكەن نۇردەگى باسنى ونمىدەرلىك جانە جوعارى ـ تومەن بۇنىداى 14 ئنۇرلى سايكەستى ونمە ـ دەرەننىڭ اينالەمدى جۇبەسبن ۇزدىكىسىز كەمەلدەندىد ـ رپ، باستاماشى كاسپورىنداردىڭ ىلمىي زەرتتەۋ قۇ ـ رلىمدارنەمەن بىرلەسپ، باقسا رايونىندا جاڭدادان زەرتتەۋ ورنىن، تاجىرىبەھانا جانە ىلىم ـ تەحنىكانى جەتلىدىرۇ تۇغىرن قۇرۇن قولداپ، ىلمىي زەرتتەۋ تەحنىكا جەتسىكتەنەرن كادەگە جاراتۇدى رىقتىلقپەن ۇستنەلپ، جوعارى ساپالى داۋماقۇات ۇستەيدى. وقۇ ـ اعارتۇ ـ ىلىم ـ تەحنىكا، دارىندىلار — جاپىي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانغان مەملەكەت قۇرۇدىڭ نەگىزدىك سىياتى، ستراتەگىيالىق سىياتى تىرەگى. ئتوراعا شي جىنپىڭنىڭ ”ىلىم ـ تەحنىكادا ۇز كۇشەنە سۇبەنۇ، ۇزىن الۇەتتەندىرۇ قابىلەتن كۇش سالا جوعارىلاتۇ كەرەك” دەگەن ۇسوزىن ەستىگەندە جۇڭگو مۇناي جىمپيا ونەر كاسىي جازنا شەكنى سەرىكتەستىگى بانئس سولتۇستىك مۇناي الابى بولمىشە سەرىكتەستىگى ىلىم ـ تەحنىكا بولمىنىڭ ورنىدە باسار دىرەكتورى ۋاڭ ياڭ ەرەكشە تەبىرەندى. ”جاڭا كەزەڭدە جاڭا دامۇ ارناسن قالىپتاستىرۇ جاڭا تالايى الەندىنا جۇڭگو مۇناي جىمپيا ونەر كاسىي جارنا شەكنى سەرىكتەستىگى ھالقارادا بىرەگىيە، تەحنىكادا جەتەكشى كا ـ سپورن تۇلعالاۋعا تاباندى بولپ، مەملەكەتنىڭ ەنەرگىيا ھاۋپىسىزدىگىنىڭ تومەنگى شەگىن ساقئادى، سونمەن بىرگە سۇتەگى ەنەرگىياسى كاسپ سالانىنىڭ دامۇن جەبەۋ سىندەتەن ارقالاپ، ورتالىق كاسپورنىداردىڭ جاۋاپكەرلىشلىك ارقالايتىندىەن ايگىلەدى”. ۋاڭ ياڭ بىلاي دەدى: جوعارى دەڭگەيدەگى ىلىم ـ تەحنىكادا ۇز كۇشەنە سۇبەنۇدى، ۇزىن الۇەتتەندىرۇدى جەدەل جۇزەگە اسرۇ — ۇر بىر ىلىم ـ تەحنىكا قىز ـ مەتكەرلەرنىڭ بورىشى. جاڭا تەحنىكالاردى، جاڭا ادستەردى ۇڭلە زەرتتەپ، اسا تەرەڭ ۇڭمىعا يىنجە ـ نەرياسى ىلىم ـ تەحنىكاسىنان قامال الۇ شىاقىاسن ويداعىداي جۇرگىزۇ كەرەك.

”بىز ھالىقتى بارنەن جوعارى قويۇعا باستان ـ اياق تاباندى بولۇمىز كەرەك”. ”ھالىقتى وزەك تەكەن دامۇ يدەپاسىن داپەكىتەلەندىرۇ كەرەك”. ”ھالىق تۇرمىسىنىڭ تومەنگى شەگىن بەرىك ساقتاپ، ھالىق بۇقاراسىنىڭ شۇىمل، قىبن، ۋايىمداعان، ۇزارۇ ماسەللەرىن ويداعىداي شەشىپ، وسىزاماندارىدۇ قۇ ـ رلىسىنىڭ جەتسىكتەنەنەن جالىي ھالىقتى اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم ەدىل يىگىلىكتەندىرۇ كەرەك. ... ئتوراعا شي جىنپىڭنىڭ سوزىدەرى تۇرپان قالاسى كاۋچاڭ رايونى جار قالاشى ھالىق قىستاعىندا تۇرا ـ تىن ”ۇىغىسۇ، تېمىدىلىك جاساۇ، توعىستىرۇ” قىزمەت اترەتنىڭ باستىغى، ۇبرىنىشى شۇجى نىجاتچان ساتتار ـ دى ەرەكشە مەبىرگە بولەدى. ”نەگىزگى ساتى كادىرى

دى، ۋېرەنۇ مەن قولدانۇدى ۇشتاستىرۇدى ورنىداپ، شىن مانىندە يدەيانى بىرلىككە كەلتىرۇدە، ارەكەتتى بىرلىككە كەلتىرۇدە قولدانىپ، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتۇ، قىزمەتنى ىلگەرلەتۇ كەرەك؛ كەڭ كولەمدى، شىكەرلەي ۇڭت جۇرگىزىپ، يىتتەرنەت جەلىسىندە ـ گى جانە يىتتەرنەت جەلىسىنەن تسقارى ئنۇرلى بايلقە ـ تاردان ويداعىداي پايدالانىپ، كوپ تىلدە، جان ـ جاقىتە ـ لى، ستەر ھولدى ۇڭت جۇرگىزىپ، لەكسىيا جاساپ، مەملەكەتنىڭ ەكى ۋىاجىلىسى رۇخنىڭ تىيانئاشان الپىنا تارالۇنا، سان مىغداعان وتباسنا جەتۇنە شىنايى كە ـ پىلدىك ەتۇ كەرەك.

ۋىاجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ”ەكى كەلەلى جاعايدىي” كوكەيدە ئىويىپ، ”مەملەكەتنىڭ زور ۇسىن” ەستە بەرىك ساقتاپ، ستراتەگىيالىق ورنىدى كوزدەپ، باياندى تىنىشنىققا ساياتىن ئنۇبىرلى سىياتى، نەگىزدىك سىياتى، ۇزاق بولاشاقتىق سىياتى قىزمەتتەردى تىغىللىقتى ىلگەرلەتپ، جۇڭگو ۇلكىسىندەگى وسىزاماندارىدۇ قۇرلىسىنا شىنجىياڭ ۇلەسىن قويسۇ كەرەك. شىنجىياڭنىڭ بايلىق، ۇمىرلىك ورنىن، ساياسات سىياقتى باسپىدقتارىن فان ارى ساۋ ـ لەلەندىرپ، ”8 ەرى كاسپ سالاسى شعورى” قۇ ـ رلىسىن جەدەلدەتپ، وقۇ ـ اعارتۇ، ىلىم ـ تەحنىكا، دارىندى ترەگىن جانە وسىزامانداغان نەگىزدىك قۇ ـ رلىعلار قاتناماسزدىمەن كۇشەيتىپ، كاسپ سالاسى نەگىزىن جوعارى دەڭگەيدەلەندىرۇدى، كاسپ سالاسى تىزبەگىن وسىزاماندىردۇدى ىلگەرلەتپ، شىنجىياڭ ەرەكشەلىگىنە يە وسىزامانداغان كاسپ سالاسى جۇ ـ يەسىن جەدەل قۇرۇ كەرەك. جوعارى دەڭگەيدە سىرتقا ەسك اشۇدى تىغىللىقتى ىلگەرلەتپ، سىرتقا ەسك اشۇ ۇلكەن ارنا قۇرلىسىن جەدەلدەتپ، شىكى

رەتىندە، بۇقارانى كىرىستى ارتتىرىپ بايۇعا باستاۇ — داۋ جۇرمەپتىن قىسىن”. نىجاتچان ساتتار بىلاي دەدى: الداى جەردە شاللىق قىستايى پارتيا قۇرلىسى ارقىلى بىرىككەن كۇش ۇيىستىرۇعا جەتەكشىلىك ەتپ، جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي دامۇدى كوزدەپ، شارۋالاردى قولدانلىماي تەحنىكالىق شەبەرلىككە باۋلۇ، ۋىل ـ قىستاق ەرەكشە كاسپ سالاسىن دامىتۇ، قىستاقنىڭ بەت ـ بەينەسىن جاقسارتۇ سىياقتىلاردى ۇبر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرلەتپ، شارۋالاردى شىنمەن يىگىلىككە كەنەلتەدى.

”ۋىل شارۋاشلىغىنىڭ، ۋىل ـ قىستاقنىڭ وسە ـ زامانداۋى بولماسا، تۇتاس مەملەكەتنىڭ وسىزامان ـ دىناۋى بولماق ەمەس”. قاراقاش اۋداندىق ۋىل شارۋا ـ شىلمى، ۋىل ـ قىستاق مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجىي قۇ ھاۋ مىنالاردى ۇبلدىردى: يىىل كاسپنىڭ شارۋالار مەن جاڭاشا ۋىل شارۋاشلىغى تىجارات تۇلاسىن باۋلۇدى ەرەكشە كۇشەيتىپ، ۋىل ـ قىستاق ئىنفورماتسىا دارىندىلارى قوسىن تۇلعالاپ، شارۋا ـ لاردى وسى زامانىغى ىلىم ـ تەحنىكا جەتسىكتەنەنەن تولىق يىگىلىكتەندىرپ، ۋىل شارۋاشلىغىنا ىلىم ـ تەحنىكا ”قاتاننى” بىتىرەمىز. سونمەن بىرگە جوعارى ئنۇسىدى، ساپالى، جوعارى ۇنمىدى، ەكولوگىيالى، ھاۋپىسىز ۋىل شارۋاشلىغىن دامىتۇ تالابىنا ۇيلەسەنن ۋىل شارۋاشلىغى تەحنىكالىق دارىندىلارى مەن تەحنىكالىق جۇبەيى جەتلىدىرۇدى جانە ورناتۇدى جە ـ دەلدەتپ، ۋىل ـ قىستاقنىڭ 1 ـ 2 ـ، 3 ـ كاسپ سا ـ لاسىنىڭ توعىسيالى دامۇن جەبەيەيز.

ھاۋپىسىزدىك — دامۇدىڭ نەگىزى، ورنىقتىلىق — قۇدىرەتتەنۇدىڭ، گۇلدەنۇدىڭ العى شارتى. ”ئتوراعا شي جىنپىڭنىڭ ماڭغزىدى ۇسوزى ھاۋىپ ـ قاتىرەدەن ساققانۇ، ھاۋپىسىزدىككە كەلمىدىك ەتۇ، ورنىقتىلقتى قورعاۇ، دامۇدى جەبەۋ قىزمەتتەن بىرپىداى سىتەۋدىمىزگە العا باسۇ باعدارن كورسەتتەپ، ”تۇبىرلى بويسۇنۇ ولىشەنەن زىرلەدى”. شىنجىياڭ ۇرت ۇسوزىدەرى، ورتتەن ساققانۇ، قۇقتارۇ — كۆمەكتەسۇ باس اتە رەتنىڭ ورنىباسار باس اتىرە ت باستىغى ساۋ شۇيدۇڭ بىلاي دەدى: جالىي تۇلعالىق مەملەكەت ھاۋپىسىزدە ـ گى كوزقاراسىن شىكەرلەي داپەكىتەلەندىرپ، تاۋققە ـ مەت تانىمىن اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، تومەنگى شەككە وپ ـ لاۋدى كۇشەيتىپ، ۇرت ۇسوندىرۇ، ورتتەن ساققانۇ قىزمەتى جاۋاپكەرلىشلىك جۇبەسبن بىرتىندەپ كەمەلەندەندىرپ، ەلەۋلى ھاۋپىسىزدىك ھاۋىپ ـ قاتىرەننەن جۇبەلى ساققانىپ جانە ونى جويىپ، نەگىزگى ساتى ۇرت ۇسوندىرۇ، ورتتەن ساققانۇ كۇشەتەرى قۇرىلە ـ سىن جەدەل ىلگەرلەتپ، ناقتى شايقاتسا اسكەر شىنقە ـ تىرۇدى كۇشەيتىپ، يىنفورماتسىالاندىرۇ، ىلىم ـ تەحنىكالاندىرۇ قولدانلىمىن كورنەكتىلەندىرپ، شىنجىياڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپا ـ لى دامۇن جوعارى دەڭگەيدەگى ھاۋپىسىزدىك ارقتە ـ لى قورعايمىز.

(تەلىشى لىۋ شىياڭ، قاتىناسقان تىلشلىلەر گولىڭ، بۇي جىياڭيان، ما نىيىڭ، رىن جىياڭ، ۇبارىزات ابدۇل، جاڭ رۇيلىن، ەرەكتى تىلشلىلەر لىۋ شاۋيىن، جاۋ بۇي)

قۇرلىقتىق ەسلىك اشۇ مەن شەكارالىق ەسلىك اشۇدىڭ بىىك بەلەسىن كۇش سالا تۇلعالاۇ كەرەك. دامۇعا جا ـ ڭالىق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇ ستراتەگىياسىن شىكەرلەي اتقارپ، ىلىم ـ تەحنىكادا جاڭقالىق اشۇ مەن كاسپ سالاسى دامۇنىنىڭ تەرەڭدەي توعسۇن ىلگەرلەتۇ كەرەك. ۋىل شارۋاشلىغى، ۋىل ـ قىستاق، شارۋالار قىزمەتىن بار كۇشپەن ويداعىداي ستەپ، ۋىل ـ قىسە ـ تاقىنى گۇلدەندىرۇدى جاپىياي ىلگەرلەتپ، ۋىل شارۋاشلىغىندا قۇتاتتى رايوندى جەدەل قىرۇ كەرەك. ”كەدەن تىپتەي دە ۋىتقىماۋعا”، ”قۇش وزگەرگەن چوققا” باستان ـ اياق تاباندى بولپ، ھالىقتىق كاسپورنىدار مەن ھالىقتىق كاسپىكەرلەر ـ دى باستان ـ اياق ۇز ادامدارىمىز دەپ ۇىلىپ، ەتەنە، كىرشىكىسىز، جاڭاشا ۇكەمت ـ ساۋدا قاتىنا ـ سىن بەلسەنە ورنانىپ، ھالىقتىق كاسپورنىدارنىڭ دامۇ ورتاسىن ۇزدىكىسىز ساپاللاندىرۇ كەرەك. ھالقتى وزەك تەكەن دامۇ يدەياسىنا باستان ـ اياق تا ـ باندى بولپ، جۇمىستاندىرۇ، ەمدەۋ قامىسىز دانەندىرۇ، قوعامدىق قاتناماسىزداندىرۇ، بەيقۇت ۇي سىياقتى ھالىق تۇرمىسى يىنجەنەريالارن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتپ، ار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسى دەڭ ـ گەيىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇ كەرەك. زاڭمەن باسقارلانتىن ۇكەمت قۇرلىسىن كۇشەيتىپ، زاڭ بوپىنىشا كىمىشلىك جۇرگىزۇدى تىغىللىقتى ىلگەردە ـ لەتپ، زاڭمەن باسقارۇ ويىنان، زاڭمەن باسقارۇ تاسلىنىنەن پايدالانىپ ماسەلە ىلگەرلەتپ، شۇشۇ قابىلەتن ۇز ـ دىكىسىز جوعارىلاتۇ كەرەك. پارتىيانى جاپىياي قاتانڭ باسقارۇدى ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتپ، ادال، كىرىشكە ـ سىز، جاۋاپكەرلىشلىك ارقالايتىن ار ۇلت كادىرلار قو ـ سىنن قۇرۇ كەرەك.

10 ـ كەزەكتى اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ 2 ـ كەزەكتى شارلاۋ قىزمەتى

جونىندە اتتانسىقا كەلتىرۇ، ورنالاستىرۇ ۋىاجىلىسى اشلىدى

ۋزدىكىسىز ىلگەرلەتپ، پارتيا ورتالىق كومىتە ـ

تىنىڭ شەشمەدرىنىڭ، ورنالاستىرۇلارنىڭ جانە اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىنىڭ تىناققانپ، ونىمدىلىك كورسەتۇنە شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

ۋىاجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: زاڭمەن باسقارۇ وي جەلىسىن كۇشەيتىپ، شارلاۋدى ەرەجە بوپىنىشا، ئتارتىپ بوپىنىشا، زاڭ بوپىنىشا ورسىتەتپ، قاتاڭ تۇردە پارتيا ۇشتاۋى، ەرە ـ جە جانە زاڭ، زاڭ ەرەجە بوپىنىشا جۇمىسى اتقارۇ؛ امالياتتا جاڭالىق اشۇدى كۇشەيتىپ، ايمىقتا شارلاۋ ارقىلى اۋداندى جەبەۋ، ارناۋلى تۇرلەر بوپىنىشا دارەجەسىن جوعارىلاتۇ، شارلاۋ مەن قازىنالىق باقلاۋدا بىرلەسە ارەكەتكە كەلۇ سىياقتى شارلاۋ قىزمەتتەنگى شىنجىياڭ ەرەك ـ شەلىگىنە يە جاڭا جول، جاڭا ۇلكى، جاڭا ۋادىسى جونىندە بەلسەنە نىدەنىسى جاساۇ جانە ونى امالياتتا ايگىلەۇ؛ جۇبە كوزقاراسىن كۇشەيد ـ تىپ، قىزمەتكەر تاڭداۋ، قىزمەتكەر سىتەتۇ، يدەولوگىيا قىزمەتى جاۋاپكەرلىشلىك ئنۇزىمى، شارلاپ تەكسەرۇ قىزمەتى سىياقتى ارناۋلى تەك ـ سەرۋدى ۇبر تۇتاس جوسپارلاپ، قىزمەتتە بە ـ رىككەن كۇش قالىپتاستىرىپ، باقلاۋ جەتسىكتەنە رىنەن بىرگە يىلكىكتەنۇ؛ وزىندىك قۇرلىستى كۇ ـ شەيتىپ، جوعارى ولىشەمدى، قاتاڭ تالاپتى باستان ـ اياق ساقتاپ، پارتىيالىق ارقىلى ۇزىن تۇلعالاپ، ۇسى سىتەپ، ”ۇشتە قاتاڭ، ۇشتە شە ـ نايى” بولپ، شارلاۋ قىزمەتى كادىرلارنىڭ تا ـ ماشا وپىرازىن شىنايى قورعاۇ كەرەك.

ۋىاجىلىس تەلەۋتۇپوزر ـ تەلھون ۇماچلىق

سى فورماسىندا اشلىدى. اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم شارلاۋ قىزمەتى باسشىلىق گرۇپپاسىدە نىڭ مۇشەلەرى، اۋتونومىيالى رايوندىق ئارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومىتە ـ تى القاسىنىڭ مۇشەلەرى، سونداي ـ اق شىكى قۇرلىمىھارداعى جانە قاتىستى وكىلەتتى قۇرد ـ لىمدارداعى جاۋاپتى جولداستار، 10 ـ كەزەكتى اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ 2 ـ كەزەكتى شارلاۋداى ۋارقايسى شارلاۋ گرۇپپىلارىنىڭ جانە شارلاپ تەكسەرۇ، جەتەكشىلىك ەتۇ، قۇزاۋ ـ جەتەكشىلىك تۇر گرۇپپىلارنىڭ باستىقتا ـ رى، ورنىباسار گرۇپيا باستىقتارى، بايالىنىشىش ـ لارى، سونداي ـ اق قاتىستى ارناۋلى تەكسەرۇ گرۇپپىلارىنىڭ (قازىنالىق باقلاۋ گرۇپپىلاردە نىڭ) باستىقتارى، اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم ۇيىمداستىرۇ بولىمى، ۇكت بولىمى، شارلاۋ باقىلەۋ مەڭگەرەمىسى، قازىنا مەڭگەرەمىسى سىياقتى قاتىستى تاراۋلاردىڭ باسشىلارى جانە قاتىستى باسقارما، كەڭسەلەردەگى جاۋاپتى جولداستار، شارلاۋ جۇرگىزىلەتن مەملەكەت مەنشىكىنىدەگى ھال ـ مۇلىك، مەملەكەت مەنشىكىندەگى كاسپو ـ رنىدار پارتيا ۇيىمدارىنىڭ نەگىزگى جاۋاپتى جولداستارى، اۋتونومىيالى رايونغا توتە قاراستى قا ـ تىستى ورنىنداردىڭ پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسى (پارتكوم) شارلاپ تەكسەرۇ كەڭسەسىندەگى جاۋاپتى جولداستار، ت.ب.نەگىزگى ۋىاجىلىس الاڭىندا ماچلىسىكە قاتىناستى.

اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنىنا ـ

لاستىرۇنىنا ساي، 10 ـ كەزەكتى اۋتونومىيالى را ـ يوندىق پارتكومنىڭ 2 ـ كەزەكتى شارلاۋى 3 ـ ايدىڭ ورتا شەنىنەن 5 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن قاشقار، اقسۇ ايمىقتارىندا جانە قاراستى اۋدان ـ داردا (قالا، اشۇ رايونى)، سونداي ـ اق اۋتو ـ نومىيالى رايوندىق مەملەكەت مەنشىكىندەگى ھال ـ مۇلىكتى باقىلاۋ ـ سىنقارۇ كومىتەتى مەن اۋتونومىيالى رايوننىڭ باسقارۇنىداى مەملەكەت مەنشىكىنىدەگى كاسپورنىدارنىڭ پارتكومدارىنا دادىدىلى شارلاۋ جۇرگىزەدى. اۋتونومىيالى را ـ يوندىق پارتكوم شارلاۋ گرۇپپاسى ايمىقتاردى شارلاغاندا، ايمىقتىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتە ـ تى، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومىتەتى ورگاندارىنا، پارتكوم ۇيىمداستىرۇ بولمىنە دارەجەسىن جو ـ قارىلانپ شارلاۋ جۇرگىزەدى؛ اۋدانداردى (قالا) شارلاغاندا، ايمىقتىق پارتكومنىڭ شارلاپ تەكسەرۇ گرۇپپاسىنىڭ اۋداندىق (قالا) ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتى، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومىتەتى ورگاندارىنا، پارتكوم ۇيىمداستىرۇ بولمىنە دارە ـ جەسىن جوعارىلانپ شارلاپ تەكسەرۇ جۇرگىزۇد ـ نە جەتەكشىلىك ەتەدى. سونمەن بىرگە نە ـ گىزگى ساتى ۇيىمدىق قۇرلىسىنا اۋتونومىيالى رايون، ايمىق، اۋدان 3 دارەجەلى بىرلەسپ ار ـ ناۋلى شارلاۋ، شىكەرلەپ تەكسەرۇ قىزمەتىن ورسىتەتپ، مەملەكەت باسقارۇنىداى مەملەكەت مەنشىكىندەگى كاسپو رنىدارغا اۋتونومىيالى رايون، ايمىق، اۋدان 3 دا ـ رەجەلى بىرلەسپ شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۇ قىزمەتىن ورسىتەتەدى.